

گزارش تحلیلی افراد بی همسر در اثر طلاق و فوت همسر در سال ۱۳۹۵

ترکیب جمعیت بر اساس وضعیت زناشویی یکی از ابعاد مهم تحلیل‌های جمعیت‌شناختی است. از دیدگاه جمعیت‌شناسی، ازدواج و زناشویی به تغییر وضع فرد از حالت هرگز ازدواج نکرده به ازدواج کرده اطلاق می‌شود و افرادی که پس از ازدواج وضعیت بدون همسر پیدا می‌کنند نیز از نظر آمارهای جمعیتی ازدواج کرده محسوب می‌شوند. بدین ترتیب افراد از نظر وضع زناشویی یا ازدواج کرده هستند و یا مجرد. افراد ازدواج کرده به نوبه خود به سه گروه دارای همسر، بدون همسر بر اثر فوت و طلاق تقسیم می‌شوند. در تعریف این که بیوه به چه افرادی اطلاق می‌شود اتفاق نظر وجود ندارد. در لغتنامه فرهنگ دهخدا در تعریف بیوه آمده است "بیوه به معنی زنی است که شوهرش مرده یا او را طلاق داده باشد". امانی در تعریف بیوه می‌نویسد: "افرادی که در اثر فوت، همسر خود را از دست داده‌اند، بیوه تلقی می‌شوند." با توجه به تعاریف متفاوت در اینجا سعی می‌شود تصویری از افراد بی همسر در اثر طلاق و نیز بی همسر در اثر فوت همسر براساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵ ارائه شود.

در سال ۱۳۹۵، تعداد ۶۶۴۲۱۹۸۹ نفر جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر در کل کشور سرشماری شدند که از این تعداد ۴۶۲۴۳۵۶۲ نفر (۶۹/۶ درصد) حداقل یکبار ازدواج کرده بودند. تعداد مردان بی همسر در اثر فوت همسر ۳۲۹۰۳۱ نفر و بی همسر در اثر طلاق ۳۹۹۰۸۴ نفر بوده است. تعداد زنان بی همسر در اثر فوت همسر نیز ۲۳۹۸۹۸۷ نفر و بی همسر در اثر طلاق ۷۱۲۷۸۲ نفر بوده است.

جدول ۱- جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر برحسب وضع زناشویی، کل کشور: ۱۳۹۵

شرح	هرگز ازدواج نکرده	حداقل یکبار ازدواج کرده	بی همسر در اثر فوت همسر	بی همسر در اثر طلاق	اظهار نشده
جمع	۲۰۱۵۴۶۲۶	۴۶۲۴۳۵۶۲	۲۷۲۸۰۱۸	۱۱۱۱۸۶۶	۲۳۸۰۱
مرد	۱۱۵۵۷۸۳۷	۲۱۹۸۸۲۰۶	۳۲۹۰۳۱	۳۹۹۰۸۴	۱۶۵۶۹
زن	۸۵۹۶۷۸۹	۲۴۲۵۵۳۵۶	۲۳۹۸۹۸۷	۷۱۲۷۸۲	۷۲۳۲

براساس نتایج سرشماری اخیر، جمعیت زنان ۱۹-۱۰ ساله برابر ۵۴۵۰۲۷۰ نفر بوده که از این تعداد ۶۱۰۹۱۶ نفر (۱۱/۲ درصد) حداقل یکبار ازدواج کرده‌اند. از بین جمعیت حداقل یکبار ازدواج کرده، ۵۹۸۲۸۴ نفر (۱۲/۶ درصد) دارای همسر و ۱۴۲۰ نفر (۰/۲ درصد) بی همسر بر اثر فوت همسر و ۱۱۲۱۲ نفر (۱/۸ درصد) بی همسر بر اثر طلاق بوده‌اند.

جدول ۲- جمعیت ۱۰-۱۹ ساله برحسب وضع زناشویی، کل کشور: ۱۳۹۵

شرح	هرگز ازدواج نکرده	حداقل یکبار ازدواج کرده	بی همسر در اثر فوت همسر	بی همسر در اثر طلاق	اظهار نشده
جمع	۱۰۴۲۷۲۸۶	۷۱۳۴۲۷	۲۳۱۵	۱۴۵۰۰	۶۶۶۸
مرد	۵۵۸۹۹۵۳	۱۰۲۵۱۱	۸۹۵	۳۲۸۸	۴۶۴۷
زن	۴۸۳۷۳۳۳	۶۱۰۹۱۶	۱۴۲۰	۱۱۲۱۲	۲۰۲۱